



Søhøjlandet
J.nr. NST-422-01208
Ref. petbj
Februar 2016

NOTAT
vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N69 – Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen

Forslag til Natura 2000-plan for N69 – Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar kan ses på: <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat: www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 5 høringssvar.

Svarene har især berørt følgende punkter:

- 1) Trusler
- 2) Udpegningsgrundlag
- 3) Overvågning – datagrundlag
- 4) Målsætninger
- 5) Indsatsprogram og lodsejerinddragelse
- 6) Virkemidler
- 7) Overvågning – kortlægning af naturtyper

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1.

Høringssvarene kan i sin helhed læses på: <http://nst.dk/media/138355/generelt-hoeringsnotat.pdf>.

Bemærkninger til planforslaget

1. Trusler

Danmarks Jægerforbund samt I/S Hartkornsværn på vegne af de 3 værnselskaber finder, at den største trussel for især englefuglene på Værnengene er de store udsving i saltholdigheden i Ringkøbing Fjord. Begge finder desuden, at vandstanden i fjorden bør sænkes.

Naturstyrelsen kan oplyse, at vandstand og saltholdighed i Ringkøbing Fjord ikke håndteres via Natura 2000-planlægningen, men er fastlagt i slusepraksis for drift af slusen i Hvide Sande. Læs mere om slusepraksis her: <http://www.hvidesandehavn.dk/om-havnen/saltdata-ringkoebing-fjord.asp>

Naturstyrelsen er enig i, at store udsving i saltholdigheden i Ringkøbing Fjord og dermed engarealerne på hele Tipperhalvøen kan have væsentlige negative konsekvenser for de ynglende engfuglene. Tilsvarende er det afgørende for disse arter ynglesucces, at engene i yngletiden sikres en tilfredsstillende vandstand, der hverken er for lav eller for høj. Det er således vigtigt for engfuglenes ynglesucces, at de karakteristiske losystemer og næromgivelserne ikke tørrer ud på denne tid af året. De negative forhold – udsving i saltindhold og svingende vandstand – er søgt formindsket med den nuværende slusedrift af slusen i Hvide Sande. Det tilstræbes således, at fastholde en mere eller mindre fast vandstand i fjorden især i fuglene yngletid, og at store udsving i saltholdigheden undgås for at sikre sandmuslingerne i fjorden gunstige vækstbetingelser, men også for at sikre egnede ynglebetingelser for engfuglene på især Tipperhalvøen.

Danmarks Naturfredningsforening - Ringkøbing-Skjern og DOF Vestjylland finder, at det af planforslagene tydeligt bør fremgå, at intensiv/ulovlig opdyrkning er den væsentligste trussel og årsag til forringede forhold for især de engfugle i området, som er på udpegningsgrundlaget.

Naturstyrelsen kan oplyse, at evt. ulovlig opdyrkning af naturarealer ikke håndteres via Natura 2000-planerne, men henhører under kommunen som ansvarlig myndighed efter naturbeskyttelsesloven. Hvis kommunen konkret vurderer, at sædvanlig landbrugsdrift vil være til hinder for, at målene for området på sigt kan nås, forventes det, at kommunen anvender de virkemidler, som er til rådighed for realiseringen af Natura 2000-planerne.

2. Udpegningsgrundlag

Danmarks Jægerforbund finder, at der bør ses på om en art som fx kortnæbbet gås på sigt fortsat skal være med på områdets udpegningsgrundlag.

DOF Vestjylland og Danmarks Naturfredningsforening - Ringkøbing-Skjern har forslag til arter der bør tilføjes områdets udpegningsgrundlag.

Naturstyrelsen kan oplyse, at den gennemførte høring alene vedrørte forslag til Natura 2000-planer. Ændringer i udpegningsgrundlag er sket og vil fremover ske i selvstændige processer med tilhørende offentlige høringsprocesser, typisk ca. hvert 6. år og på grundlag af opdateret viden fra den nationale overvågning. Udpegningsgrundlag for såvel fuglebeskyttelsesområderne og habitatområderne er opdateret i 2013.

Det kan i øvrigt oplyses, at de af DOF to af de nævnte arter: pungmejse og fyrremejse ikke indgår på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1, og de kan derfor ikke komme i betragtning ved evt. fremtidigt ændring af områdets udpegningsgrundlag.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

3. Overvågning – datagrundlag

DOF Vestjylland og Danmarks Naturfredningsforening – Ringkøbing-Skjern gør begge opmærksomme på, at der er fejl i angivelserne i antallet af ynglepar for skestork i basisanalysen for området.

Naturstyrelsen gør opmærksom på, at det er Natura 2000-planen for området der er i offentlig høring. Naturstyrelsen påtænker ikke umiddelbart, at opdaterer basisanalysen på baggrund af den konstaterede fejl, da det på ingen måde påvirker forvaltningen af artens levested i området. Naturstyrelsen takker for oplysningen, og vil sikre at fejlen rettes i forbindelse med kommende basisanalyser.

DOF Vestjylland og Danmarks Naturfredningsforening – Ringkøbing-Skjern gør desuden opmærksom på, at der mangler yderligere levestedskortlægning for bl.a. rørdrum og rørhøg.

Levestedskortlægning for 16 truede ynglefugle, herunder rørdrum og rørhøg, indgår for første gang som et fagligt grundlag i de statslige Natura 2000-planer. For de 16 fuglearter vil Natura 2000-områder, hvor de pågældende arter er på udpegningsgrundlaget, blive gennemgået i den kommende overvågningsperiode med henblik på en forbedret og mere dækkende kortlægning af disse ynglefugles levesteder. Det vil sandsynligvis betyde, at flere levesteder vil blive kortlagt og præsenteret i senere basisanalyser. Det faglige grundlag for kortlægning af fuglenes levesteder er beskrevet i videnskabelig rapport nr. 114 fra DCE: <http://dce2.au.dk/pub/SR114.pdf>

Der skal desuden gøres opmærksom på, at arterne på områdets udpegningsgrundlag og deres levesteder er beskyttet i henhold til fuglebeskyttelsesdirektivet uanset, om der er foretaget levestedskortlægning eller ej.

4. Målsætninger

Vestjysk Landboforening finder, at Natura 2000-planernes målsætninger generelt er blevet mindre detaljerede i forhold til tidligere.

Målsætningen for alle udpegede naturtyper og arter er i henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets opnåelse af gunstig bevaringsstatus. Det gælder uanset om der findes Natura 2000-planer eller ej. Målsætningen har været gældende for alle myndigheder siden habitatdirektivets ikrafttræden i 1994.

Planernes målsætninger og retningslinjerne i indsatsprogrammet er afstemt efter, hvor gode data og erfaringer fra myndighedernes naturforvaltning af den pågældende art eller naturtype er. Både generelle og konkrete målsætninger fastlagt i forbindelse med den første generation af Natura 2000-planer er fastholdt. Målsætningerne i de nyeste planforslag kan være konkretiseret på baggrund af ny viden og er derfor ikke udtryk for en egentlig ændring. Ved gennemførelsen af planerne vil det i mange tilfælde vil være muligt at tage hensyn til såvel beskyttelsesinteressen som benyttelsesinteresser, når der skal vælges virkemidler.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

5. Indsatsprogram og lodsejer inddragelse

Danmarks Jægerforbund oplyser, at forbundet gerne vil bidrage med hjælp til regulering af prædatorer, samt at der i området forekommer øget prædation fra arter som ikke kan reguleres.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at Jægerforbundets tilbud om hjælp til regulering af prædatorer kan være et indspil i forbindelse med udarbejdelse af handleplanen for området. For så vidt angår Jægerforbundets oplysning om behov for regulering af andre arter, kan det oplyses, at der gælder særlige regler udstedt i medfør af jagt- og vildtforvaltningsloven for regulering af skadevoldende vildt.

Vestjysk Landboforening finder det problematisk, at Natura 2000-planernes indsatsprogram er blevet mindre detaljerede i forhold til tidligere.

Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne og overlader den konkrete gennemførelse heraf til de respektive myndigheder, det vil sige primært kommunerne. Det fremgår således af miljømålslovens § 42, at det statslige indsatsprogram indeholder retningslinjer for kommunalbestyrelsernes handleplaner. Med lov nr. 514 af 27. maj 2013 blev miljømålslovens

bestemmelser om de kommunale handleplaners indhold ændret. Indsatsprogrammets mere overordnede niveau er således en konsekvens af den ændring af miljømålsloven, som blev vedtaget i 2014, og den aftale der er indgået mellem Kommunernes Landsforening (KL) og SR-regeringen om mål- og rammestyning.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Vestjysk Landboforening finder, at der har manglet en egentlig lodsejerdialog med myndighederne om indholdet og indsatserne i planerne.

Naturstyrelsen har i forbindelse med de forskellige trin i planprocessen været i dialog med interessenter på nationalt niveau og på regionalt niveau har de særligt berørte lodsejere løbende fået individuel orientering om Natura 2000-planerne. Det har været målsætningen i hele planprocessen at inddrage synspunkter og holdninger så godt som muligt.

Man skal endvidere være opmærksom på, at de statslige planer retter sig mod myndighederne. Planerne fastlægger som udgangspunkt hverken det konkrete omfang, lokaliseringen af den konkrete indsats eller karakteren af den endelige indsats. Naturstyrelsen er opmærksom på, at den arbejdsdeling som er mellem stat og kommune, kan vanskeliggøre en proces, som lever op til lodsejernes forventninger. Styrelsen vil evaluere den gennemførte lodsejerinddragelse i lyset af erfaringerne fra 2. planrunde.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

6. Virkemidler

Vestjysk Landboforening finder, at evt. etablering af ny natur eller udvidelse og sammenbinding af eksisterende naturarealer kan have stor betydning for nærtliggende landbrugsbedrifters muligheder for at udvidelse eller etablering af husdyrproduktion på de berørte landbrugsbedrifter. Det skal derfor i planerne tilsigtes, at en indsats for mere robust natur ikke inddrager landbrugsarealer, og at indsatsen ikke går ud over grænserne for den eksisterende Natura 2000-områdeudpegning.

Det skal understreges, at regeringen lægger til grund, at indsatsen i videst muligt omfang gennemføres ved frivillige aftaler.

Langt størstedelen af indsatsen skal gennemføres på allerede naturbeskyttede arealer, der ikke kan indgå i den intensive landbrugsdrift, og hvor den ønskede indsats og de tilknyttede tilskudsordninger giver mulighed for tilskud og fuld finansiering af projektudgifter. Etablering af ny natur vil ske i tilknytning til eksisterende natur og vil efter Naturstyrelsens opfattelse derfor kun i meget

begrænset omfang kunne få betydning for andre lodsejere ved f.eks. regulering efter husdyrgodkendelsesloven.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Vestjysk Landboforening har en række overvejelser om, hvorledes husdyrbrugsloven bør ændres.

Naturstyrelsen har noteret sig landboforeningens synspunkter, som ligger uden for rammerne af høringen over Natura 2000-planerne.

Til belysning af dette emne henvises der til det generelle høringsnotat, som kan læses på Naturstyrelsens hjemmeside.

7. Overvågning – kortlægning af naturtyper

Vestjysk Landboforening finder det kritisabelt, at Naturstyrelsen ikke har oplyst lodsejerne om den ændrede kortlægning og konsekvenserne heraf, samt at der ikke findes en klageret over kortlægningen. Det er desuden kritisabelt, at der i kortlægningen ikke er fastlagt et mindste areal for udpegede naturtyper.

Naturstyrelsen kan oplyse, at kortlægningen er sket i overensstemmelse med DCE's tekniske anvisning for kortlægning af naturtyper og "Interpretation Manual of European Union Habitats", som er EU's officielle fortolkningsmanual.

Basisanalyserne, hvori kortlægningen indgår, blev offentliggjort i december 2013 og i en revideret udgave i december 2014.

Naturstyrelsen vil fremover oplyse lodsejere om, hvornår en ny kortlægning gennemføres, og hvor resultatet heraf kan ses. Næste kortlægning finder sted fra 2016-18.

I forbindelse med en konkret sagsbehandling inddrager myndigheden i relevant omfang den nyeste, bedste faglig viden om natur- og miljøtilstanden, hvilket ikke nødvendigvis er basisanalysen, da denne kun opdateres hvert 6. år. Ansøger har klageadgang over myndighedernes afgørelser og hermed også de faglige grundlag, som afgørelsen er truffet på.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N69 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen

De indkomne bemærkninger giver ikke anledning til ændringer i Natura 2000-planen.

Der er foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4.

Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

I Natura 2000-planens formuleringer i afsnit 3.3 Modstridende interesser er det tydeliggjort, i hvilke tilfælde der vurderes at være modstridende interesser mellem de enkelte elementer på områdets udpegningsgrundlag.

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Indkomne høringssvar til Natura 2000-planforslaget N69 – Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen

- 20150408204132262 – Danmarks Jægerforbund v. Bo Nielsen
- 2015040914455031 – DOF Vestjylland
- 2015040914455031 – I/S Hartkornsværn v. Knud Madsen
- 2015040816202046 – Danmarks Naturfredningsforening – Ringkøbing-Skjern
- 20150409145524851 – Vestjysk Landboforening